

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M.T., bývajúcej v B.**, zastúpenej JUDr. J.H., advokátom, B., proti žalovanému **JUDr. I.J., B.**, správcovi konkurznej podstaty Ž., s. r. o., B. o **vylúčenie vecí zo súpisu konkurznej podstaty**, ktorá sa vedie na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9 Cbi 3/05–60, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. decembra 2006 č. k. 1 Obo 369/05 - 68, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobkyne sa **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa 4. marca 2005 vyzval žalobkyňu na zaplatenie 597 000,-- Sk súdneho poplatku (doplatku, pretože poplatok 3000,-- Sk bol zaplatený súčasne s podaním žaloby) za žalobu, ktorou žiada o vylúčenie rôznych nehnuteľností, ktoré žalovaný zapísal do súpisu konkurznej podstaty ako majetok úpadcu Ž., s. r. o. Na výzvu žalobkyňa reagovala žiadosťou o oslobodenie od súdnych poplatkov. Ako dôvod pre oslobodenie uviedla, že súdny poplatok bol zaplatený správne vo výške 3 000,-- Sk, keďže v obchodnom registri je zapísané základné imanie spoločnosti v hodnote 200 000,-- Sk. Majetok, zapísaný v súpise podstaty, je neidentifikovateľný, preto ho znalec nemôže oceniť. Odhadovanie ceny majetku v súdnom spore je v rozpore so zákonom. Ak by súd neakceptoval uvedené námietky, žiadala o oslobodenie z dôvodu, že predmetný majetok jej bol odcudzený za súčinnosti správcu, ktorému doposiaľ bola súdom priznaná odmena 31,7 mil. Sk.

Súd prvého stupňa žalobkyňu vyzval na doloženie vymenovaných dokladov, potrebných pre posúdenie jej majetkových pomerov a rozhodnutie o oslobodení od poplatkov v lehote 30 dní. Výzva bola zástupcovi žalobkyne doručená 9. augusta 2005. Keď žalobkyňa na výzvu nereagovala, súd jej uznesením zo 7. októbra 2005 oslobodenie nepriznal.

Proti uzneseniu podala odvolanie žalobkyňa. V odvolaní v podstate zopakovala dôvody zo žiadosti o oslobodenie. Najmä zdôraznila, že súdny poplatok zaplatila v správnej výške, pretože ak by mal úpadca majetok v hodnote, ktorá bola základom pre vyrubenie poplatku, muselo by sa to prejavíť na základnom imaní, zapísanom v obchodnom registri. Majetok, ktorý je predmetom žaloby, bol do súpisu podstaty zapísaný protizákonne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, uznesením z 12. decembra 2006 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že účastník, ktorý žiada o oslobodenie od súdnych poplatkov, musí doložiť svoje majetkové pomery, aby mohol súd posúdiť, či oslobodenie od poplatku odôvodňujú. Žalobkyňa napriek výzve súdu žiadne doklady o majetkových pomeroch nepredložila. Nebolo možné jej majetkové pomery posúdiť, žalovaná preto nemôže súdu vytýkať nedostatočne zistený skutočný stav.

Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 21. marca 2007.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. V dovolaní uviedla, že stanovenie poplatku vo výške 5% z ceny predmetu sporu na základe znaleckého posudku znalca Ing. J.Š. je nesprávne, pretože majetok, na ktorý bol spracovaný posudok, nikdy nebol vo vlastníctve žalovaného. Postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, čím bolo porušené ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. Žiadala uznesenia oboch súdov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), či opravný prostriedok smeruje proti takému rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Podľa § 239 O. s. p. platí, že ak bolo napadnuté rozhodnutie vydané v tejto procesnej forme, je dovolanie proti nemu

prípustné, ak je napadnuté zmeňujúce uznesenie (§ 239 ods. 1 O. s. p.) alebo uznesenie, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd v ňom vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide po právnej stránke o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, alebo ak c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia, alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O. s. p. v znení účinnom v čase podania dovolania).

Uznesenie o odmietnutí odvolania, ktoré žalobca napadá dovolaním, nie je v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. uvedené. Proti každému rozhodnutiu súdu je však prípustné dovolanie z dôvodov, vymenovaných v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Okrem iných zakladá prípustnosť dovolania aj postup súdu, ktorým bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/). Odňatím možnosti konať sa v zmysle tohto ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú (§ 138 ods. 1 O. s. p.).

Jednou z podmienok pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov sú pomery účastníka, ktoré oslobodenie odôvodňujú. Je zřejmé, že bez súčinnosti žiadateľa o oslobodenie, súd nemá možnosť získať informácie o pomeroch účastníka (najmä majetkových) rozhodujúcich pre záver, že odôvodňujú oslobodenie. Ak žalobkyňa napriek výzve súdu prvého stupňa nepredložila žiadané doklady, osvedčujúce jej majetkové pomery, nemal súd možnosť posúdiť splnenie podmienok pre poskytnutie oslobodenia od poplatkov. Súdu prvého stupňa nemožno vytknúť, že za tejto situácie žalobkyni oslobodenie nepriznal. Nemožno vytknúť ani odvolaciemu súdu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil, keď žiadané doklady žalobkyňa nepripojila ani k odvolaniu, ani neskôr do rozhodnutia odvolacieho súdu. Postupom súdu preto nebola žalobkyni odňatá možnosť konať pred súdom.

I keď predmetom rozhodovania oboch súdov v preskúmaných rozhodnutiach nebola výška súdnych poplatkov, ale oslobodenie od poplatkov, žiada sa pripomenúť, že je povinnosťou poplatníka uviesť cenu predmetu poplatkového úkonu. Ak to neurobí, alebo uvedie cenu zjavne nízku, cenu určí súd. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalobkyne, že predmet sporu nie je možné oceniť. Predmetom konania je vylúčenie v žalobe označených nehnuteľností. Podľa Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase začatia konania a vzniku poplatkovej povinnosti, bola na určenie ceny predmetu konania pri návrhu na vylúčenie vecí rozhodujúcou cena vylučovanej veci (poznámka 5 k položke 2 Sadzobníka). Žalobkyňa cenu vylučovaných vecí neuviedla, preto ju určil súd. Keďže pre účely konkurzného konania určoval cenu nehnuteľných vecí znalec, správne z posudku vychádzal aj súd pri určení hodnoty nehnuteľností ako základu pre súdny poplatok. K námietke žalobkyne, že nehnuteľnosti, ktoré znalec hodnotil, nikdy neboli vlastníctvom úpadcu, treba uviesť, že podstatou konaní o vylučovacích žalobách je takmer vždy spor o tom, či veci, zapísané do súpisu podstaty, boli v majetku úpadcu alebo iných osôb (vylučovateľov). Ak bude žalobkyňa v konaní úspešná a v konaní bude preukázané, že sporné nehnuteľnosti neboli vo vlastníctve úpadcu a nemali byť do súpisu zapísané, bude jej poplatok podľa § 18 ods. 1 zák. č. 71/ 1992 Zb. vrátený

Z uvedeného vyplýva, že nebol naplnený dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. Keďže dovolací súd nezistil ani iný dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania (§ 242 ods. 1 O. s. p.), dovolanie žalovaného ako neprípustné podľa § 218 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením 243b ods. 5 O. s. p. odmietol.

Poučenie : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. mája 2009

JUDr. Peter Dukes, v. r.
predseda senátu